

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

04 03 20 19 р.

№ 293

Про затвердження стандарту професійної
(професійно-технічної) освіти
з робітничої професії
«В'язальник трикотажних виробів та полотна»

Відповідно до законів України «Про освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 17.08.2002 № 1135 «Про затвердження Державного стандарту професійно-технічної освіти», розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 244-р «Про затвердження плану пріоритетних дій Уряду на 2018 рік» та наказу Міністерства освіти і науки України від 04.04.2018 № 320 «Про розроблення стандартів професійної (професійно-технічної) освіти на основі компетентнісного підходу в 2018 році»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт професійної (професійно-технічної) освіти з професії «В'язальник трикотажних виробів та полотна» (код 8262), що додається.

2. Установити, що стандарт, зазначений у пункті 1 цього наказу, упроваджується в освітній процес з 01 вересня 2019 року.

3. Департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України (Кучинський М. С.), ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» (Завалевський Ю. І.) надавати закладам професійної (професійно-технічної) освіти методично-консультативну допомогу з питань упровадження стандарту, зазначеного у пункті 1 цього наказу.

4. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки України від 24.10.2014 № 1205 «Про затвердження державного стандарту професійно-технічної освіти з професії «В'язальник трикотажних виробів та полотна».

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на Першого заступника Міністра Хобзея П. К.

Міністр

Л. М. Гриневич

Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки України
від 04 03 2019 р. № 293

**Стандарт професійної
(професійно-технічної) освіти**

СП(ПТ)О 8262.С.13.91 - 2018
(позначення стандарту)

Професія: В'язальник трикотажних виробів та полотна

Код: 8262

Кваліфікації:

в'язальник трикотажних виробів та полотна 2-го розряду,
в'язальник трикотажних виробів та полотна 3-го розряду,
в'язальник трикотажних виробів та полотна 4-го розряду,
в'язальник трикотажних виробів та полотна 5-го розряду

**Інформація про робочу групу
Розробники**

Парфенюк З. І. - директор Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Волинській області.

Багмут О. М. - завідувач сектору наукового та навчально-методичного забезпечення модернізації змісту професійної освіти ІМЗО МОН України.

Шнюкова І. В. - науковий співробітник відділу наукового та навчально-методичного забезпечення змісту професійної освіти ІМЗО МОН України.

Семенюк І. Б. - заступник директора з навчально-методичної роботи НМЦ ПТО у Волинській області.

Іванюк О. М. - методист НМЦ ПТО у Волинській області.

Теребенєв Л. М. - викладач предметів професійно-теоретичної підготовки, майстер виробничого навчання Луцького центру ПТО.

Шендюх О. С. – заступник директора з навчально-виробничої роботи, викладач предметів професійно-теоретичної підготовки Луцького центру ПТО.

Наукові консультанти

Паржницький В. В. - начальник відділу наукового та навчально-методичного забезпечення змісту професійної освіти ІМЗО МОН України, канд. пед. наук.

Вахрамєєва Г. І. - старший викладач Інституту мистецтв Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Рецензенти

Пилипюк Т. Л. - директор ПП «Амур» (м.Луцьк).

Переходько Ю. А. – директор ПРАТ «Едельвіка».

Літературний редактор

Селедець С.В. - методист НМЦ ПТО у Волинській області.

Технічний редактор

Семенюк І.Б. - заступник директора з навчально-методичної роботи НМЦ ПТО у Волинській області.

Керівники робочої групи

Кучинський М. С.- директор департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України.

Мірошниченко К. Б. - заступник директора – начальник відділу змісту та організації навчального процесу департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України.

Загальні положення

Стандарт професійної (професійно-технічної) освіти (далі – СП(ПТ)О) з професії 8262 В'язальник трикотажних виробів та полотна розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про професійний розвиток працівників», «Про зайнятість населення», «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності», постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №1077 «Про затвердження Плану заходів із впровадження Національної рамки кваліфікацій на 2016-2020 роки», розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.04.2017 №275-р «Про затвердження середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року та плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік», Єдиного тарифно-кваліфікаційного довідника робіт і професій робітників Випуск №47, Розділ №7 «Трикотажне виробництво». – Науково-дослідний інститут праці Державного комітету СРСР з праці і соціальних питань (НДІ праці), 1987. Випуск затверджено постановою Державного комітету СРСР з праці та соціальних питань і Секретаріату ВЦРПС від 13 березня 1986 №87/5-130 та інших нормативно-правових документів є обов'язковим для виконання всіма закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підприємствами, установами та організаціями, незалежно від їх підпорядкування та форми власності, що здійснюють (або забезпечують) підготовку (підвищення кваліфікації, перепідготовку) кваліфікованих робітників.

Стандарт професійної (професійно-технічної) освіти містить:

титульну сторінку;

інформацію про робочу групу з розроблення СП(ПТ)О;

загальні вимоги щодо реалізації СП(ПТ)О;

загальнопрофесійний навчальний блок;

перелік навчальних модулів та професійних компетентностей;

перелік ключових компетентностей;

умовні позначення, що використовуються у СП(ПТ)О;

сферу професійної діяльності випускника;

специфічні вимоги до робітника з конкретної професії;

вимоги до кожної професійної кваліфікації

Загальні вимоги щодо реалізації СП(ПТ)О

Підготовка кваліфікованих робітників за професією В'язальник трикотажних виробів та полотна включає первинну професійну підготовку, перепідготовку та підвищення професійної кваліфікації. Підготовка за кожною професійною кваліфікацією ґрунтується на основі компетентнісного підходу та структурується за модульним принципом. Навчальний модуль – логічно завершена складова СП(ПТ)О, що формується на основі кваліфікаційної характеристики (далі – КХ) та/або, за наявності, професійного стандарту (далі – ПС), потреб роботодавців, сучасних технологій та новітніх матеріалів.

Структура навчального модуля включає перелік компетентностей та їх зміст. Засвоєння навчального модуля може підтверджуватися відповідним документом (сертифікат/посвідчення/свідоцтво), що видається навчальним

закладом.

СП(ПТ)О визначає три групи компетентностей: загальнопрофесійні, ключові та професійні. Компетентність/компетентності – здатність особи до виконання певного виду діяльності, що виражається через знання, уміння, морально-етичні цінності та інші особистісні якості.

Загальнопрофесійні компетентності – знання та уміння, що є загальними (спільними) для певної професії. Якщо навчання здійснюється неперервно на декілька кваліфікацій, то загальнопрофесійні компетентності набуваються один раз – перед оволодінням навчальним матеріалом початкової кваліфікації.

Ключові компетентності – загальні здібності й уміння (психологічні, когнітивні, соціально-особистісні, інформаційні, комунікативні), що дають змогу особі розуміти ситуацію, досягати успіху в особистісному і професійному житті, набувати соціальної самостійності та забезпечують ефективну професійну й міжособистісну взаємодію (набуваються впродовж всього терміну навчання поза робочим навчальним планом).

Професійні компетентності – знання та уміння особи, які дають їй змогу виконувати трудові функції, швидко адаптуватися до змін у професійній діяльності та є складовими відповідної професійної кваліфікації.

У закладах професійної (професійно-технічної) освіти тривалість первинної професійної підготовки встановлюється відповідно до кваліфікації, яку набуває здобувач освіти, що визначається робочим навчальним планом.

При організації підвищення професійної кваліфікації, перепідготовки або професійної підготовки на виробництві строк професійного навчання визначається за результатами вхідного контролю. Вхідний контроль знань, умінь та навичок здійснюється закладами професійної (професійно-технічної) освіти відповідно до законодавства.

Навчальний час здобувача освіти визначається обліковими одиницями часу, передбаченого для виконання навчальних програм професійної (професійно-технічної) освіти.

Обліковими одиницями навчального часу є:

академічна година тривалістю 45 хвилин;

урок виробничого навчання, тривалість якого не перевищує 6 академічних годин;

навчальний день, тривалість якого не перевищує 8 академічних годин;

навчальний тиждень, тривалість якого не перевищує 36 академічних годин.

Навчальний (робочий) час учня, (слухача) в період проходження виробничої практики встановлюється залежно від режиму роботи підприємства, установи, організації відповідно до законодавства.

Професійно-практична підготовка здійснюється в навчальних майстернях, лабораторіях, на навчальних полігонах, навчально-виробничих дільницях та безпосередньо на робочих місцях підприємств.

Вимоги до кожної професійної кваліфікації включають:

кваліфікаційну характеристику;

вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівня, професійної кваліфікації осіб;

типову навчальну програму;
 типовий навчальний план;
 перелік основних засобів навчання.

Типова програма підготовки кваліфікованих робітників для кожної професійної кваліфікації визначає перелік навчальних модулів, перелік та зміст професійних компетентностей.

Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників для кожної професійної кваліфікації включає розподіл навчального навантаження між загальнопрофесійною, професійно-теоретичною та професійно-практичною підготовкою; консультації; кваліфікаційну атестацію. У типовому навчальному плані визначено загальну кількість годин для оволодіння професійною кваліфікацією та розподіл годин між навчальними модулями.

Робочі навчальні плани та програми для підготовки кваліфікованих робітників розробляються закладами професійної (професійно-технічної) освіти за погодженням з роботодавцями та органами управління освітою на основі типових навчальних планів та типових навчальних програм.

Робочі навчальні плани підготовки кваліфікованих робітників визначають графік навчального процесу, навчальні предмети, їх погодинний розподіл та співвідношення між загальнопрофесійною, професійно-теоретичною та професійно-практичною підготовкою.

Робочі навчальні програми для підготовки кваліфікованих робітників визначають зміст навчальних предметів відповідно до компетентностей та тематичний погодинний розподіл відповідно до робочих навчальних планів.

Перелік основних засобів навчання за кожною професійною кваліфікацією розроблено відповідно до потреб роботодавців, сучасних технологій та матеріалів.

За результатами здобуття кожної професійної кваліфікації проводиться державна або проміжна (поетапна) кваліфікаційна атестація, що передбачає оцінювання набутих компетентностей й визначається параметрами: «знає – не знає»; «уміє – не вміє». Поточне оцінювання проводиться відповідно до чинної нормативно-правової бази.

Заклади професійної (професійно-технічної) освіти, органи управління освітою, засновники організують та здійснюють поточний, тематичний, проміжний і вихідний контроль знань, умінь та навичок здобувачів освіти, їх кваліфікаційну атестацію. Представники роботодавців, їх організації та об'єднань долучаються до тематичного, вихідного контролю знань; умінь та навичок здобувачів освіти та безпосередньо беруть участь у кваліфікаційній атестації.

Після завершення навчання кожен здобувач освіти повинен уміти самостійно виконувати всі роботи, передбачені кваліфікаційною характеристикою, технологічними умовами і нормами, встановленими в галузі.

До самостійного виконання робіт здобувачів допускаються лише після навчання й перевірки знань з охорони праці. Навчання з охорони праці проводиться згідно з вимогами чинного законодавства Про охорону праці.

Кваліфікаційна пробна робота проводиться за рахунок часу, відведеного на

виробничу практику. Перелік кваліфікаційних пробних робіт розробляється закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підприємствами, установами та організаціями відповідно до вимог кваліфікаційних характеристик, потреб роботодавців, сучасних технологій та новітніх матеріалів.

Критерії кваліфікаційної атестації випускників розробляються закладом професійної (професійно-технічної) освіти разом з роботодавцями і базуються на компетентнісному підході відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики, потреб роботодавців, сучасних технологій та новітніх матеріалів та погоджуються з регіональними органами освіти.

Здобувач освіти, який опанував освітню програму й успішно пройшов кваліфікаційну атестацію за однією професійною кваліфікацією, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» з набутої професії та видається свідоцтво державного зразка про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації.

Здобувач освіти, який опанував освітню програму й успішно пройшов кваліфікаційну атестацію за двома і більше професійними кваліфікаціями, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» з набутої професії та видається диплом державного зразка.

Здобувачі, які достроково припиняють навчання у закладі професійної (професійно-технічної) освіти, присвоюється відповідна професійна кваліфікація за результатами попередньої кваліфікаційної атестації та видається свідоцтво державного зразка про присвоєння (підвищення) професійної кваліфікації.

Умовні позначення, що використовуються в цьому СП(ПТ)О:

- ЗПК – загальнопрофесійна компетентність;
- КК – ключова компетентність;
- ПК – професійна компетентність;
- ВТВПІ – в'язальник трикотажних виробів та полотна 2-го розряду;
- ВТВП – в'язальник трикотажних виробів та полотна 3-го розряду;
- ВТВПІ – в'язальник трикотажних виробів та полотна 4-го розряду;
- ВТВПІІ – в'язальник трикотажних виробів та полотна 5-го розряду.

Сфера професійної діяльності

КВЕД ДК 009:2010 Переробна промисловість. Текстильне виробництво.

Виробництво трикотажного полотна.

**Загальнопрофесійний блок
та зміст загальнопрофесійних компетентностей**

Позначення	Загальнопрофесійні компетентності	Зміст загальнопрофесійних компетентностей
ЗПК І	Оволодіння основами галузевої економіки та підприємництва	Знати: основні економічні процеси, відносини та явища, які функціонують та виникають між суб'єктами економіки (підприємствами, державою та громадянами); порядок створення приватного підприємства, порядок створення та заповнення нормативної документації (книга «доходів та витрат», баланс підприємства), порядок ліквідації підприємства, основи менеджменту (управління підприємством та розташування

		<p>трудових ресурсів), основи маркетингу (як управляти продажами продукції), конкуренція (її види та прояви в економічних відносинах), основні фактори впливу держави (нормативно-законодавча база, податки, пільги, дотації), планування підприємницької діяльності</p> <p>основні етапи розробки бізнес-плану</p> <p>Уміти: розробляти бізнес-план</p>
ЗПК 2	Оволодіння основами трудового законодавства	<p>Знати: основні трудові права та обов'язки працівників, положення, зміст форми та строки укладання трудового договору, правове регулювання робочого часу і часу відпочинку, соціальні гарантії та чинний соціальний захист на підприємстві</p>
ЗПК 3	Дотримання та виконання вимог охорони праці, промислової і пожежної безпеки виробничих санітарії	<p>Знати: основні законодавчі акти з охорони праці, права працівників з охорони праці на підприємстві, положення колективного договору щодо охорони праці, правила галузевої безпеки основи електробезпеки, параметри її властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища</p> <p>інструкції з пожежної безпеки інструкції з надання першої долікарської допомоги, плани евакуації та ліквідації аварій загальні правила безпечної експлуатації устаткування, основи гігієни праці та виробничої санітарії, засоби та методи захисту працівників від шкідливого та небезпечного впливу виробничих факторів знати правила проходження медичних оглядів</p> <p>Уміти: володіти засобами і методами індивідуального та колективного захисту від небезпечних та шкідливих виробничих факторів звільняти потерпілого від дії електричного струму надавати першу допомогу потерпілим від нещасного випадку, користуватися первинними засобами пожежогашіння</p>
ЗПК 4	Оволодіння основами матеріалознавства, визначення складу, властивостей текстильних волокон	<p>Знати: класифікацію пряжі, її властивості, вимоги до неї значення лінійної щільності, міцності, вологості, чистоти, гладкості пряжі</p> <p>Вимоги до ниток, що виготовлені з натуральних хімічних волокон</p> <p>Методи визначення основних властивостей пряжі</p> <p>Загальні відомості про волокна класифікацію текстильних волокон натуральні хімічні Відмінність між волокнами усіх груп Хімічний склад волокон Загальні властивості волокон та застосування</p> <p>Недоліки</p> <p>Призначення та сутність прядіння текстильних волокон</p> <p>Основні етапи прядильного виробництва</p> <p>Принцип прядіння бавовни вовни Сутність та призначення гребінної та апаратної систем прядіння вовни сукання крутіння пряжі, призначення Дефекти пряжі при суканні, крутінні</p> <p>Процес кручення та виготовлення об'ємних ниток Особливості виробництва малорозтяжних, нерозтяжних ниток Види текстурованих ниток (однорідні, неоднорідні)</p> <p>Призначення процесів перемотування емульсування, парафінування пряжі Види намотування пряжі Дефекти</p> <p>Уміти: розрізняти текстильні волокна, визначати їх якість та склад різними способами Визначати лінійну щільність міцність, подовження крутку вологість пряжі за зразками об'ємні нитки, їх властивості</p>

ЗПК 5	Оволодіння основами виконання прийомів в'язання спицями та гачком	<p>Знати: види переплетень і способи їх отримання, лінійну щільність пряжі, щільність в'язання Будову лицьової та виворітної петель Пружкові петлі Набір петель початкового ряду Вив'язування лицьової та виворітної петель різними способами Види та способи в'язання стовпчиків гачком</p> <p>Уміти: підготовлювати пряжу до в'язання у відповідності з видами переплетення та щільністю в'язання Підбирати спиці або гачки відносно пряжі Визначати щільність для в'язання Здійснювати розрахунок лінійної щільності для в'язання деталей виробів Набирати петлі початкового ряду Вив'язувати різними способами лицьову та виворітну петлі, стовпчики гачком</p>
ЗПК 6	Оволодіння знаннями та вміннями працювати з обладнанням трикотажного виробництва	<p>Знати: види спиць і гачків їх номери та діаметри, класифікацію обладнання для виготовлення трикотажних виробів, полотна Загальні відомості про машини механізми, деталі Показники технічної характеристики машин Поняття про клас машини Лінійну щільність пряжі, що переробляється на в'язальному обладнанні Технологічні можливості в'язального обладнання Призначення та технічну характеристику машин різних типів для перемотування пряжі, їх будову можливі неполадки та способи їх усунення Регулювання та обслуговування</p> <p>Уміти: регулювати та обслуговувати машини різних типів для перемотування пряжі</p>
ЗПК 7	Оволодіння основами використання інформаційних технологій	<p>Знати: використання інформаційних та комп'ютерних технологій для автоматизації виробництва автоматизацію процесу в'язання трикотажних виробів та полотна</p> <p>Уміти: працювати з прикладним програмним забезпеченням для автоматизації процесу в'язання трикотажних виробів та полотна</p>

Перелік навчальних модулів та професійних профільних компетентностей (ВТВП – в'язальник трикотажних виробів та полотна 2, 3, 4, 5-го розрядів)

Навчальний модуль	Професійна компетентність	Найменування навчального модуля та компетентності
ВТВП 2.1	В'язання різних видів переплетень спицями та гачком	Виконання прийомів і способів в'язання різних видів переплетень спицями та гачком
ВГВП–2.2	В'язання одноколірних виробів спицями та гачком	В'язання одноколірних виробів спицями та гачком
ВТВП–3.1	В'язання на апаратах, ручних, механізованих та напівавтоматичних в'язальних машинах одноколірного полотна	Виконання робочих прийомів та видів робіт на апаратах
		Виконання робочих прийомів та видів робіт на ручних машинах різних типів
		Виконання робочих прийомів і видів робіт на плоских язальних круглов'язальних, багатозамкових, шнуров'язальних машинах
		Виконання трикотажних з'єднувальних швів
ВТВП–3.2	В'язання одноколірних виробів на апаратах, ручних, механізованих та напівавтоматичних в'язальних машинах різних типів	В'язання одноколірних виробів на апаратах, ручних

		механізованих та напівавтоматичних плосков'язальних, круглов'язальних, багатозамкових, шнуров'язальних машинах
ВТВП-4.1	В'язання одноколірних та багатоколірних напіврегулярних виробів різних видів і переплетень на в'язальних автоматах та інших машинах	
	ВТВП-4 1 1	В'язання одноколірних та багатоколірних напіврегулярних виробів різних видів і переплетень на в'язальних автоматах та інших машинах
	ВТВП-4 1 2	Оздоблення трикотажних виробів
ВТВП-5.1	В'язання різних видів регулярних трикотажних виробів, полотна, мережив на автоматах різних систем і класів	
	ВТВП-5 1 1	В'язання різних видів регулярних трикотажних виробів, полотна, мережив на бавовняних, основов'язальних, оборотних, круглопанчшних автоматах різних систем і класів
ВТВП-5.2	В'язання ажурних хусток, шарфів і палантинів з пряжі ручного виготовлення вручну на спицях	
	ВТВП-5 2 1	В'язання ажурних хусток, шарфів і палантинів з пряжі ручного виготовлення вручну на спицях
ВТВП-5.3	В'язання трикотажних виробів і полотен на всіх видах обладнання і вручну, за індивідуальними замовленнями	
	ВТВП-5 3 1	В'язання трикотажних виробів за індивідуальними замовленнями населення

Перелік ключових компетентностей

Оперативність в прийнятті правильних рішень у позазататних ситуаціях під час роботи.

Здатність відповідально ставитись до професійної діяльності.

Знання професійної лексики та термінології.

Здатність діяти в нестандартних ситуаціях.

Здатність працювати в команді.

Дотримання професійної етики.

Запобігання конфліктних ситуацій

Професійна кваліфікація: в'язальник трикотажних виробів та полотна 2-го розряду

1. Кваліфікаційна характеристика

2-й розряд

Завдання та обов'язки. В'язання одноколірних виробів: шарпеток, хусток, шапок, шарфів і рукавиць гладдю або виворотним переплетенням з окантовкою двоколірним візерунком і деталей виробів у виробництві іграшок вручну спицями, гачком або на спеціальному пристрої. Підготовка пряжі, перемотування її в клубки у декілька складань у відповідності з видами переплетення і щільністю в'язання. Підбирання спиць або гачків відносно пряжі. Дотримання заданого розміру виробу при в'язанні.

Повинен знати: номери спиць, гачків, види переплетень і способи їх отримання; лінійну щільність пряжі, щільність в'язання, способи вив'язування петель різних видів переплетень, зменшення та збільшення кількості петель.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві, без вимог до стажу роботи.

Приклади робіт

1. Підготовки пряжі, перемотування її в клубки у декілька складань.
2. Вив'язування різних видів петель за допомогою спиць, гачків або на спеціальних пристроях.
3. Виконання набору петель початкового ряду, збільшення та зменшення кількості петель, закріплення петель останнього ряду за допомогою спиць та гачків.
4. Вив'язування ажурних узорів.
5. Вив'язування узорів із перехрещених петель та обвитих петель.
6. Вив'язування окремих мотивів та з'єднання їх між собою.
7. Вив'язування стовпчиків різноманітної будови.
8. Вив'язування полотна у формі кола, квадрата.
9. Вив'язування окремих мотивів гачком та з'єднання їх між собою.
10. В'язання спицями, гачком чи на спеціальному пристрої одноколірних виробів гладдю або виворотним переплетенням з окантовкою двоколірним візерунком:

- шарфів;
- шапочок;
- шарпеток;
- хусток;
- рукавиць;
- деталей виробів при виробництві іграшок;
- інших простих виробів.

2. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, професійної кваліфікації осіб, які навчатимуться за професією В'язальник трикотажних виробів та полотна 2-го розряду

2.1. При вступі на навчання

Повна або базова загальна середня освіта.

2.2. Після закінчення навчання

Повна або базова загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна) освіта або професійна підготовка на виробництві, освітньо-кваліфікаційний рівень - «кваліфікований робітник» за професією В'язальник трикотажних виробів та полотна 2-го розряду.

3. Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників

Професія: **8262 В'язальник трикотажних виробів та полотна**

Кваліфікація: **в'язальник трикотажних виробів та полотна 2-го розряду**

Загальний фонд навчального часу – 379 годин

№ з/п	Напрямок підготовки	Кількість годин			
		Всього годин	ЗПК	ВТВП-2.1	ВТВП-2.2
1	Загальнопрофесійна підготовка	81	81		
2	Професійно-теоретична підготовка	77	45	24	8
3	Професійно-практична підготовка	194	18	85	91
4	Кваліфікаційна пробна робота	7			
5	Консультації	20			

6	Державна кваліфікаційна атестація (або поетапна атестація при продовженні навчання)	7			
7	Загальний обсяг навчального часу (без п 4 5)	359	144	109	99

Примітки

1. Кваліфікаційна пробна робота виконується за рахунок часу, відведеного на професійно-практичну підготовку

2. Години, відведені на консультації, враховуються в загальному фонді навчального часу

4. Типова програма з підготовки за професією В'язальник трикотажних виробів та полотна 2 розряду (Зміст професійних компетентностей)

Позначення	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей
ВТВП-2.1. В'язання різних видів переплетень спицями та гачком		
ВТВП-2.1.1	Виконання прийомів способів в'язання різних видів переплетень спицями та гачком	Знати: будову, хімічний склад, фізико-механічні та хімічні властивості натуральних волокон рослинного та тваринного походження. Дефекти волокон Процес: в'язання різних видів петель за допомогою спиць, гачків або на спеціальних пристроях, збільшення та зменшення кількості петель закріплення петель останнього ряду за допомогою спиць та гачків Умовні позначення: петель. Схематичний запис і рапорт узору Способи: вив'язування ланцюжка-основи. Умовні позначення. Способи в'язання візерунків за схемою Способи: вив'язування ажурних узорів, узорів із перехрещених петель та обвитих петель, окремих мотивів спицями та гачком та з'єднання їх між собою, полотна у формі кола, квадрата Уміти: розрізняти натуральні волокна за складом властивостями, дефекти волокон. В'язати різні види петель за допомогою спиць, гачків або на спеціальних пристроях, збільшувати та зменшувати кількість петель закріплювати петлі останнього ряду за допомогою спиць та гачків, в'язати ланцюжок-основу, візерунки за схемами спицями та гачком, ажурні узори, узори із перехрещених петель та обвитих петель, окремі мотиви спицями та гачком та з'єднання їх між собою, полотна у формі кола, квадрата
ВТВП-2.2. В'язання одноколірних виробів спицями та гачком		
ВТВП-2.2.1	В'язання одноколірних виробів спицями та гачком	Знати: технологію в'язання спицями гачком чи на спеціальному пристрої одноколірних виробів гладдю або виворітним переплетенням з окантовкою двокольоровим візерунком шарфів, шкарпеток, хусток, рукавиць, деталей іграшок, інших простих виробів Уміти: в'язати спицями, гачком чи на спеціальному пристрої одноколірні вироби гладдю або виворітним переплетенням з окантовкою двокольоровим візерунком шарфи, шапочки, шкарпетки хустки, рукавиці, деталі виробів при виробництві іграшок, інших простих виробів

5. Перелік основних засобів навчання

Кваліфікація в'язальник трикотажних виробів та полотна 2-го розряду

№ з/п	Найменування	Кількість на 15 осіб		Примітка
		Для індивідуального користування	Для групового користування	

Обладнання				
1	Праски парові		2 шт	
Інструмент				
1	Спиці		15 комп	
2	Гачки		15 комп	
3	Ножиці		15 шт	
4	Сантиметрова стрічка		15 шт	
5	Шаблон для перевірки щільності в'язання		15 шт	
6	Гачок тонкий для затягання нитки		15 шт	
Прилади і пристрої				
1	Спеціальний пристрій для в'язання		1 шт	

Професійна кваліфікація: в'язальник трикотажних виробів та полотна 3-го розряду

1. Кваліфікаційна характеристика

3-й розряд

Завдання та обов'язки. В'язати хустки, шарфи, палантини, бейки гладкого переплетення і гладке полотно на ручних, механізованих і напівавтоматичних плосков'язальних машинах, оборотних і багатозамкових машинах; ластик для напульсників, технічні панчохи на круглов'язальних і плосков'язальних машинах; шнур для обробки верхнього трикотажу та пакувальну тасьму на шнуров'язальних машинах; одноколірні вироби верхнього трикотажу, дитячі гарнітури і рукавички гладдю або виворітним переплетенням з окантовкою двокольорним візерунком вручну на спицях або машинах, художню облямівку для хустки з пряди машинного прядіння вручну на спицях. Підготовлювати пряжу та заправляти машини. Регулювати натяг ниток і щільність в'язання. Проводити заміну шпуль, бобін, голок та їх правка. Підбирати спиці, гачки відповідних номерів. Ліквідувати обрив ниток, зрив полотна. Надрізувати замкові петлі при відсутності автоматичного механізму і розподіляти вироби поштучно. Знімати і розподіляти готові вироби чи полотна з машини. Встановлювати лічильник. Перевіряти якість виробів, полотен. оцінювати результати виконання завдання. Визначати розмір виробів. Обмащувати машини та змащувати поверхні, що труться.

Повинен знати: класи машин; номери спиць або гачків; види переплетень і способи їх отримання; взаємодію і роботу основних механізмів обслуговуючих машин; застосування голково-платинових виробів по класах, позиціях і призначенню машин; види і лінійну щільність пряді; процес петлеутворення трикотажних виробів; артикули виробів; заправну карту; правила регулювання щільності в'язання; вимоги до якості виробів, прийоми ліквідування дефектів в'язання; інструкцію з сортування виробів; режим чищення та змащування машин.

Кваліфікаційні вимоги. Повна загальна середня освіта та професійно-технічна освіта без вимог до стажу роботи або повна загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією В'язальник трикотажних виробів та полотна 2 розряду – не менше 1 року.

Приклади робіт

1. Підготовки пряжі до в'язання та заправки машини.
2. Розраховування заправних карт за лекалами.
3. Заправлення машини пряжею, виконання заробітку першого ряду в'язання та в'язання наступних рядів.
4. Встановлення щільності в'язання, регулювання натягу ниток.
5. Виконання збільшення та зменшення кількості петель.
6. Виконання перенесення петель (декерування).
7. Проведення заміни шпуль, бобін, голок.
8. Ліквідування обриву ниток, зриву полотна.
9. Надрізування замкових петель при відсутності автоматичного механізму і розподілення виробів поштучно.
10. Знімання і розподілення готових виробів чи полотна з машини.
11. Перевірка якості виробів, полотен.
12. Визначення розмірів виробів.
13. Виконання чищення машини та змащування деталей.
14. Встановлення лічильника.
15. В'язання на ручних, механізованих і напівавтоматичних плосков'язальних, круглов'язальних, багатозамкових машинах:
 - шарфів;
 - шапочок;
 - палантинів;
 - хусток;
 - бейок;
 - гладкого полотна;
 - ластика для напульсників;
 - технічних панчіх.
16. В'язання на шнуров'язальних машинах:
 - шнурів для обробки верхнього трикотажу;
 - пакувальної тасьми.
17. В'язання одноколірних деталей виробів верхнього трикотажу, дитячих гарнітурів, рукавичок гладко або виворітним переплетенням з окантовкою, двоколірним візерунком вручну на спицях або машинах.
18. Обробка художньою облямівкою хустки з пряжі машинного прядіння вручну на спицях.

2. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, професійної кваліфікації осіб, які навчатимуться за професією В'язальник трикотажних виробів та полотна 3-го розряду

2.1. При продовженні навчання

Повна або базова загальна середня освіта.

2.2. При підвищенні кваліфікації

Освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією В'язальник трикотажних виробів та полотна 2-го розряду; стаж роботи за професією не менше 1 року.

2.3. Після закінчення навчання

Повна або базова загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна) освіта або професійна підготовка на виробництві, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією В'язальник трикотажних виробів та полотна 3-го розряду.

3. Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників

Професія: 8262 В'язальник трикотажних виробів та полотна

Кваліфікація: в'язальник трикотажних виробів та полотна 3-го розряду

Загальний фонд навчального часу – 576 годин

№ з/п	Напрямок підготовки	Кількість годин			
		Всього годин	ЗПК	ВТВП-3.1	ВТВП-3.2
1	Загальнопрофесійна підготовка				
2	Професійно-теоретична підготовка	93		81	12
3	Професійно-практична підготовка	446		280	166
4	Кваліфікаційна пробна робота	7			
5	Консультації	30			
6	Державна кваліфікаційна атестація	7			
7	Загальний обсяг навчального часу (без п.п. 4-5)	546		361	178

Примітки

1. Кваліфікаційна пробна робота виконується за рахунок часу відведеного на професійно-практичну підготовку

2. Години відведені на консультації, враховуються в загальному фонді навчального часу

3. При підвищенні професійної кваліфікації та перепідготовці загальнопрофесійний блок вивчається в обсязі годин та компетентностей, визначених відповідно до результатів вхідного контролю, і додається до годин загального обсягу навчального часу та до годин загального фонду навчального часу (але не більше, ніж 144 години)

4. Типова програма з підготовки за професією В'язальник трикотажних виробів та полотна 3-го розряду (Зміст професійних компетентностей)

Позначення	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей
	ВТВП – 3.1.	В'язання на апаратах, ручних, механізованих та напівавтоматичних в'язальних машинах одноколірного полотна

ВТВП - 3.1.1	Виконання робочих прийомів та видів робіт на апаратах	<p>Знати: технологічні можливості побутових в'язальних апаратів різних типів, їх будову Процес петлеутворення на апаратах Підготовку пряжі, заправку машин, регулювання довжини петлі, підготовку до роботи, початок роботи Механізм змінення довжини петлі Можливі неполадки та способи їх усунення Регулювання та обслуговування, прийоми чищення апарату Технологію в'язання одноколірного полотна.</p> <p>Уміти: перевіряти якість пряжі за лінійною щільністю, кольором, якістю намотування Заправляти апарат пряжею, набирати петлі, виконувати перший ряд, в'язати наступні ряди, регулювати щільність в'язання, натяг нитки, збільшення та зменшення кількості петель, здійснювати заміну пряжі, перенесення та закріплення петель деталей виробів, зняття закінчених деталей ліквідацію дефектів в'язання Чистити апарат В'язати одноколірне полотно</p>
ВТВП - 3.1.2	Виконання робочих прийомів та видів робіт на ручних машинах різних типів	<p>Знати: призначення, технічну характеристику, будову та роботу ручних в'язальних машин різних типів Регулювання і обслуговування Можливі неполадки і способи їх усунення Правила змашування деталей та чищення машин Будову двохфонтурних ручних в'язальних машин різних типів Підготовку до в'язання Початок петлеутворення на ручних в'язальних машинах різних типів Початок роботи Способи набирання петель Оформлення низу виробів Перенос петлі, прибавлення та збавлення петель Закриття петель З'єднання деталей на машині Вертикальний розріз, горизонтальні петлі для гудзиків Розпуск полотна, підйом спущених петель Вив'язування ластика, шнура для обробки виробу Візерунки отримані за рахунок зміни щільності в'язання виводу голок у неробоче положення, перехрещення петель Ажурні рельєфні візерунки, кольорові орнаменти Умовні позначення положення голок та петель у візерунках Прийоми в'язання візерунків на основній голечниці, за перфокартами, переплетень на машині з приставкою Трикотажні з'єднувальні шви Дефекти в'язання, причини їх виникнення та способи усунення Технологію в'язання одноколірного полотна</p> <p>Уміти: заправляти різні типи машин пряжею, пров'язувати сітки, надягати відтяжну гребінку, підвішувати важки Установлювати щільність в'язання, регулювання натягу нитки виставляти замочні клини на різні види переплетень, усувати скинуті петлі, переносити петлі на сусідні голки, на голки протилежної голочниці (декерівка) піднімати петлі, збільшувати і зменшувати кількість петель Збільшувати голки на передній і задній голечниці, зменшувати петлі Замінювати пряжу, ліквідувати обриви ниток, голки і платини Ліквідувати дефекти в'язання Перевіряти якість в'язання Знімати готове полотно з машини Чистити і змашувати машини у встановленому порядку В'язати одноколірне полотно, дотримуючись безпечних умов праці</p>
ВТВП - 3.1.3	Виконання робочих прийомів і видів робіт на плосков'язальних,	<p>Знати: призначення, клас та технічну характеристику плосков'язальних, круглов'язальних, багатозамкових, шнуров'язальних машин різних типів, їх будову регулювання і обслуговування Можливі неполадки і способи їх усунення Правила змашування деталей та чищення машин Будову петлі, трикотажу, основні його властивості Класифікацію трикотажних переплетень</p>

	круглов'язальних, багатозамкових, шнуров'язальних машинах	<p>Процес петлеутворення на плосков'язальних машинах Клас головних переплетень Переплетення гладь, ластик, напівфанг, фанг, їх будову, властивості та застосування Дефекти полотна, причини їх виникнення та способи усунення Технологію в'язання одноколірного полотна на різних видах машин</p> <p>Уміти: заправляти машини пряжею, пров'язувати перший ряд, надягати відтяжну гребінку та підвішувати важки, установлювати лічильник рядів в'язання, виставляти упори для обмеження ходу каретки Встановлювати клини на різні види переплетень, потрібну щільність в'язання, регулювати щільність в'язання, натяг нитки Контролювати якість в'язання Включати і виключати механізм зсуву голечниць Збільшувати і зменшувати кількість петель Прибавляти голки на передній і задній голечниці у встановленій послідовності, зменшувати кількість петель Підбирати і встановлювати важки Замінювати бобіни та ліквідувати обрив нитки Зв'язувати кінці нитки Ліквідувати зрив полотна, усувати скиди петель, піднімати петлі, знімати виготовлені деталі Ліквідувати дефекти в'язання, замінювати голки Чистити і змашувати машини В'язати одноколірне полотно на різних видах машин, дотримуючись безпечних умов праці</p>
ВТВП 3.1.4	Виконання трикотажних з'єднувальних швів	<p>Знати: інструменти для з'єднання деталей виробу прийоми виконання трикотажних швів</p> <p>Уміти: виконувати трикотажні шви на зразках горизонтальний «петля в петлю», вертикальний, тамбурний, кетельний Перевіряти якість швів Усувати дефекти</p>
ВТВП - 3.2. В'язання одноколірних виробів на апаратах, ручних, механізованих та напівавтоматичних в'язальних машинах різних типів		
ВТВП 3.2.1	В'язання одноколірних виробів на апаратах ручних механізованих та напівавтоматичних плосков'язальних, круглов'язальних, багатозамкових, шнуров'язальних машинах	<p>Знати: асортимент трикотажних виробів Артикул Способи виготовлення трикотажних виробів Визначення розмірів виробів їх якості та сортності Технологію в'язання на апаратах ручних механізованих та напівавтоматичних плосков'язальних, круглов'язальних, багатозамкових, шнуров'язальних машин різних видів одноколірних виробів</p> <p>Уміти: в'язати, дотримуючись безпечних умов праці на апаратах, ручних, механізованих та напівавтоматичних плосков'язальних, круглов'язальних, багатозамкових, шнуров'язальних машинах різні види одноколірних виробів</p>

5. Перелік основних засобів навчання

Професія В'язальник трикотажних виробів та полотна

Код 8262

Кваліфікація в'язальник трикотажних виробів та полотна 3 го розряду

№ з/п	Кількість на групу з 15 осіб	Примітка
-------	------------------------------	----------

	Найменування	Для індивідуального користування	Для групового користування	
1	2	3	4	5
Обладнання				
1	Апарати різних типів		5 шт	
2	В'язальні машини різних типів		10 шт	
4	Мотальна машина		1 шт	
5	Праска парова		2 шт	
Інструменти				
1	Сантиметрова стрічка	15 шт		
2	Ножиці	15 шт		
3	Викрутка		4 шт	
4	Обценьки		2 шт	
5	Пинцет		2 шт	
6	Шаблон для перевірки щільності в'язання	15 шт		
7	Маслянка		1 шт	
Прилади і пристрої				
1	Гребінка заправочна		10 шт	
2	Гачок для натягування лнійок		10 шт	
3	Лопатка для збавки голок		10 шт	
4	Важки для відтягування полотна		20 шт	
5	Декер		10 шт	
6	Дільник голок		10 шт	

Професійна кваліфікація: в'язальник трикотажних виробів та полотна 4-го розряду

1. Кваліфікаційна характеристика

4-й розряд

Завдання та обов'язки. В'яже напіврегулярні вироби верхнього трикотажу, рукавичні вироби, полотна, купони і зразки всіх видів переплетень; хустки, шарфи та палантини з художньою облямівкою, трикотажні штучні хутра; гладкі панчішно-шкарпеткові вироби (у т.ч. підслідники) на плосков'язальних, круглов'язальних, круглотрикотажних, основов'язальних бейочних і круглопанчішних автоматах; багатоколірні і одноколірні вироби верхнього трикотажу, дитячі гарнітури, рукавички, гетри, шалі та дитячі гольфи візерунчатим і ажурним переплетенням з окантовкою багатоколірним візерунком на спицях або машинах; хустки з художньою облямівкою із пряжі ручного виготовлення вручну на спицях. Виконує ручне та автоматичне декерування. Заправляє машини і автомати. Виконує заміну і правку голок, голкової плитки, голководи, заміну шпуль і бобін. Розраховує петлі і структуру в'язання. Готує пряжу необхідних кольорів та відтінків. Ліквідує обриви ниток, чесальної стрічки, зривів полотна та виробів з переводом лічильного ланцюга. Регулює щільність в'язання, натяг полотна; перевіряє обмірні дані виробу. Спостерігає за технічним станом в'язального обладнання, за роботою механізмів і пристосувань, чесальних апаратів в'язальних машин і правильною подачею стрічки. Зрізає і знімає напрацьовані напівфабрикати, полотна – при необхідності поділу їх; вивертає вироби вручну або на спеціальних приладах,

надрізає замкові петлі, закріплює гумову нитку.

Проводить контроль та самоконтроль якості полотна, виробів і чесальної стрічки в процесі роботи, визначає розміри виробів. Піднімає петлі і підштопує скиди з відновленням малюнка. Сортує вироби, комплектує, відмічає вироблену продукцію, пришиває талон, зв'язує вироби в пачки, здає продукцію. Обмахує, частково чистить машини і змащує поверхні, що труться.

Повинен знати: будову та принцип роботи обладнання і правила догляду за ним; призначення замків, способи їх переключення; голково-платинові вироби, їх призначення, номери і позиції; призначення механізмів та пристосувань для спеціальних заправок; види переплетень; основні заправні дані; лінійну щільність нитки або пряжі; артикули і розміри виробів; раціональні прийоми виконання технологічних операцій; норми відходів і способи їх скорочення, правила регулювання щільності; інструкції з сортування виробів та полотна; режим чищення машини і змащування поверхонь, що труться.

Кваліфікаційні вимоги. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією В'язальник трикотажних виробів та полотна 3 розряду – не менше 1 року.

Приклади робіт

1. В'язання напіврегулярних виробів верхнього трикотажу, рукавичних виробів, полотна, купонів і зразків усіх видів переплетень; хусток, шарфів та палантинів з художньою облямівкою, трикотажного штучного хутра; гладких панчішно-шкарпеткових виробів (у т.ч. підслідників) на плосков'язальних, круглов'язальних, круглотрикотажних, основов'язальних бейочних і круглопанчішних автоматах.
2. В'язання одноколірних виробів верхнього трикотажу, дитячих гарнітурів, рукавичок, гетрів, шалів та дитячих гольфів візерунчатим і ажурним переплетенням з окантовкою, багатоколірним візерунком на спицях або машинах.
3. Виконання ручного та автоматичного декерування.
4. Заправлення машин та автоматів.
5. Виконання заміни і правки голок, голкової плитки, голководи, заміни шпуль і бобін.
6. Розраховування петель і структури в'язання.
7. Регулювання щільності в'язання, натягу полотна, перевірка обмірних даних виробу.
8. Підготовка пряжі необхідних кольорів та відтінків.
9. Виконання заміни і правки голок, голководів, замінювання шпуль, бобін, ліквідувати обрив ниток, зрив полотна або деталей виробів з машин.
10. Перевірка обмірних даних виробу, якості виробу у процесі роботи і визначення розмірів виробів.
11. Ліквідація дефектів виробів. Підняття петель з відтворенням малюнку.
12. Ліквідація обривів ниток, чесальної стрічки, зривів полотна та виробів з переводом лічильного ланцюга.

13. Спостереження за технічним станом в'язального обладнання, за роботою механізмів і пристосувань, чесальних апаратів в'язальних машин і правильною подачею стрічки.

14. Зрізання і знімання виготовлених напівфабрикатів, полотна – при необхідності поділу їх; вивертання виробів вручну або на спеціальних приладах, надрізання замкових петель, закріплення гумової нитки.

15. Здійснення правки і заміни голок, голководів, заправочних гачків і декерів.

16. Проведення контролю та самоконтролю якості полотна, виробів і чесальної стрічки в процесі роботи.

17. Піднімання петель і підштопування скидів із відновленням малюнку.

18. Сортування виробів, комплектування, відмічання виробітку, пришивання талона, зв'язування виробів у пачки, здавання продукції.

19. Обмахування, чищення та змашування машин.

2. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, професійної кваліфікації осіб, які навчаються за професією В'язальник трикотажних виробів та полотна 4-го розряду

2.1. При продовженні професійної (професійно-технічної) освіти

Повна або базова загальна середня освіта.

2.2 При підвищенні професійної кваліфікації

Освітньо-кваліфікаційний рівень – «кваліфікований робітник» за професією В'язальник трикотажних виробів та полотна 3-го розряду; стаж роботи за професією не менше 1 року.

2.3 Після закінчення навчання

Повна або базова загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна) освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень - «кваліфікований робітник» за професією В'язальник трикотажних виробів та полотна 4-го розряду.

3. Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників

Професія: 8262 В'язальник трикотажних виробів та полотна

Кваліфікація: В'язальник трикотажних виробів та полотна 4-го розряду

Загальний фонд навчального часу – 489 годин

№ з/п	Напрямок підготовки	Кількість годин		
		Всього годин	ЗПК	ВТВП-4.1
1	Загальнопрофесійна підготовка			
2	Професійно-теоретична підготовка	162		162
3	Професійно-практична підготовка	300		300
4	Кваліфікаційна пробна робота	7		
5	Консультації	20		
6	Державна кваліфікаційна атестація (або поетапна атестація при продовженні навчання)	7		7
7	Загальний обсяг навчального часу (без п 4,5)	469		469

Примітки

1. Кваліфікаційна пробна робота виконується за рахунок часу, відведеного на професійно-практичну підготовку

2. Години, відведені на консультації, враховуються в загальному фонді навчального часу

3. При підвищенні професійної кваліфікації та передпідготовці загальнопрофесійний блок вивчається в обсязі годин та компетентностей, визначених відповідно до результатів вхідного контролю і додається до годин загального обсягу навчального часу та до годин загального фонду навчального часу (але не більше ніж 144 години)

4. Типова програма з підготовки за професією В'язальник трикотажних виробів та полотна 4-го розряду (Зміст професійних компетентностей)

Позначення	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей
ВТВП – 4.1. В'язання одноколірних та багатоколірних напіврегулярних виробів різних видів і переплетень на в'язальних автоматах та інших машинах		
ВТВП – 4.1.1	В'язання одноколірних та багатоколірних напіврегулярних виробів різних видів переплетень на в'язальних автоматах та інших машинах	Знати: призначення, клас та технічну характеристику сучасних автоматизованих в'язальних машин різних типів, їх будову, регулювання і обслуговування. Можливі неполадки і способи їх усунення Призначення замків, способи їх переключення, голково-платинові вироби, їх призначення, номери і позиції, механізми та пристосувань для спеціальних заправок, види переплетень, основні заправні дані, лінійну шільність нитки або пряжі, артикули і розміри виробів, раціональні прийоми виконання технологічних операцій, прийоми ручного та автоматизованого декерування, норми відходів і способи їх скорочення, правила регулювання шільності, інструкції з сортування виробів та полотен, режим чищення машини і змашування поверхонь, що труться. Види візерункових переплетень на автоматизованих в'язальних машинах різних типів. Технологію в'язання та пошиття напіврегулярних одноколірних виробів верхнього трикотажу, дитячих гарнітурів, рукавичних виробів, полотна, купонів і зразків усіх видів переплетень: хусток, шарфів та палантинів з художньою облямівкою, трикотажного штучного хутра, гладких панчішно-шкарпеткових виробів (у т.ч. підслідників) на плосков'язальних, круглов'язальних, круглотрикотажних, основов'язальних бейочних і круглпанчішних автоматах, гетрів, шалів та дитячих гольфів візерункатим і ажурним переплетенням з окантовкою, багатоколірним візерунком на спицях або машинах. Розрахунок заправних карт на в'язання напіврегулярних виробів. Вимоги до трикотажних виробів. Основні деталі трикотажних виробів. Способи вимірювання фігур для конструювання верхніх трикотажних виробів. Конструювання виробів верхнього трикотажу. Уміти: в'язати та здійснювати пошиття, дотримуючись безпечних методів роботи, напіврегулярних одноколірних виробів верхнього трикотажу, дитячих гарнітурів, рукавичних виробів, полотна, купонів і зразків усіх видів переплетень, хусток, шарфів та палантинів з художньою облямівкою, трикотажного штучного хутра, гладких панчішно-шкарпеткових виробів (у т.ч. підслідників) на плосков'язальних, круглов'язальних, круглотрикотажних, основов'язальних бейочних і круглпанчішних автоматах, гетрів,

		шалів та дитячих гольфів візерунчатим і ажурним переплетенням з окантовкою, багатоколірним візерунком на спицях або машинах Здійснювати розрахунок заправних карт на в'язання напіврегулярних виробів
ВТВП – 4.1.2	Оздоблення трикотажних виробів	Знати: прийоми декорування трикотажних виробів вишивкою по петлях, апликація, оздоблення в'язаним шнуром Уміти: декорувати трикотажні вироби вишивкою по петлях, апликацією, в'язаним шнуром Здійснювати контроль за якістю

5. Перелік основних засобів навчання

Кваліфікація в'язальник трикотажних виробів та полотна 4-го розряду

№ з/п	Найменування	Кількість на групу з 15 осіб		Примітка
		Для індивідуального користування	Для групового користування	
1	2	3	4	5
	Обладнання			
1.	В'язальні автомати		7 шт.	
2.	Мотальна машина		1 шт.	
3.	Чесальна машина		1 шт.	
3.	Праска парова		2 шт.	
	Інструменти			
1.	Сантиметрова стрічка	15 шт.		металева лінійка
2.	Ножиці	15 шт.		різні розміри
3.	Викрутка		4 шт.	
4.	Обценьки		2 шт.	
5.	Пінцет		2 шт.	
6.	Шаблон для перевірки щільності в'язання	15 шт.		
7.	Маслянка		1 шт.	
	Прилади і пристрої			
1.	Гребінка заправочна		7 компл.	
2.	Гачок для тягування лінійок		7 шт.	
3.	Лопатка для збавки голок		7 шт.	
4.	Мішок підвісний для відходів в'язання	15 шт.		
5.	Грузи для відтягування полотна		7 шт.	
6.	Декер		7 шт.	
7.	Дільник голок		7 шт.	
8.	Пристосування для		7 шт.	

чищення голок			
---------------	--	--	--

Професійна кваліфікація: в'язальник трикотажних виробів та полотна 5-го розряду

1. Кваліфікаційна характеристика

5-й розряд

Завдання та обов'язки. В'яже регулярні вироби верхнього трикотажу, полотна і мережива, пухові хустки, шарфи і палантини з художньою облямівкою, які виконуються методом ручного декерування; панчішно-шкарпеткові вироби візерунчаті, з кольоровими поперечними смугами і вироби з автоматично закритим миском на котонних, основов'язальних, оборотних, круглопанчішних автоматах різних систем і класів; ажурні хустки, шарфи і палантини з пряжі ручного виготовлення вручну на спицях; трикотажні вироби і полотна на всіх видах обладнання і вручну в Будинках моделей, художніх майстернях, лабораторіях; трикотажні вироби за індивідуальними замовленнями населення в цехах, ательє, майстернях з ремонту і виготовлення трикотажних виробів будь-якими видами переплетень, малюнками, забарвленнями за ескізами, замальовками, описами, зразками, що додаються і за розмірами спільно з художником і технологом.

Контролює огляд стану обладнання, голково-платинових виробів, рівня масла, наявності необхідної кількості сировини. Заправляє машини і автомати. Замінює шпулі, бобіни, копси.

Ліквідує зриви полотна, виробів із переведенням лічильного ланцюга. Спостерігає за технічним станом і роботою обладнання, пристроїв і натяжних приладів, регулює їх. Здійснює правку і заміну голок, голководів, заправочних гачків і декерів.

Перевіряє якість продукції, при необхідності, з вивертанням виробів навиворіт вручну або на спеціальних пристроях, надрізує замкові петлі, розподіляє вироби поштучно і закріплює гумову нитку. Прокладає уточну нитку по всій ширині голечниці, набирає нитки основи. Визначає або контролює розміри виробів. Комплектує, відмічає виробіток, прикріплює талон або заповнює і вкладає паспорт, замінює контейнери, здає продукцію. Обмажує, частково чистить машини і змашує поверхні, що труться.

Повинен знати: будову обладнання, що обслуговується, правила експлуатації та догляду за ним; застосування голково-платинових виробів по позиціях, номери спиць; принцип роботи лічильних пристроїв; лінійну щільність пряжі; артикули і розміри виробів. Основні види переплетень полотна та виробів, способи їх отримання; щільність в'язання; розрахунок петель для утворення малюнків і візерунків переплетення; заправочної карти; інструкцію з визначення сорту; правила переключення автоматичних механізмів і регулювання щільності, пробирання і присучування основ; раціональні прийоми виконання технологічних операцій; режим чищення і обмахування машин.

Побудову лекал на конкретний виріб за мірками замовника і розрахунок відповідних заправочних карт.

Кваліфікаційні вимоги. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією В'язальник трикотажних виробів та

полотна 4 розряду – не менше 1 року.

Приклади робіт

- В'язання регулярних виробів верхнього трикотажу, полотна і мережив, пухових хусток, шарфів і палантинів з художньою облямівкою, які виконуються методом ручного декерування; панчішно-шкарпеткових виробів візерунчатих, з кольоровими поперечними смугами і виробів з автоматично закритим миском на катонних, основов'язаних, оборотних, круглопанчішних автоматах різних систем і класів.
- В'язання ажурних хусток, шарфів і палантинів з пряжі ручного виготовлення вручну на спицях.
- В'язання трикотажних виробів і полотен на всіх видах обладнання і вручну в Будинках моделей, художніх майстернях, лабораторіях.
- В'язання трикотажних виробів за індивідуальними замовленнями населення в цехах, ательє, майстернях з ремонту і виготовлення трикотажних виробів будь-якими видами переплетень, малюнків, забарвлень за ескізами, замальовками, описами, зразками, що додаються і за розмірами спільно з художником і технологом.
- Контролювання стану обладнання, голково-платинових виробів, рівня масла, наявності необхідної кількості сировини.
- Заправлення машин і автоматів; заміна шпулі, бобіни, копси.
- Ліквідування зриву полотна, виробів із переводом лічильного ланцюга.
- Перевірка якості продукції, при необхідності з вивертанням виробів навиворіт вручну або на спеціальних пристроях, надрізування замкової петлі, розподіл виробів поштучно і закріплення гумової нитки.
- Прокладання уточної нитки по всій ширині голечнеці, набирання нитки основи.
- Визначення або контроль розмірів виробів.
- Комплектування, відмічання виробітку, прикріплення талону або заповнення і вкладення паспорту, заміна контейнерів, здача продукції.
- Обмахування, часткове чищення машини і змащування поверхонь, що труться.

2. *Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, професійної кваліфікації осіб, які навчатимуться за професією В'язальник трикотажних виробів та полотна 5-го розряду*

- При продовженні професійної (професійно-технічної) освіти
Повна або базова загальна середня освіта.
- При підвищенні професійної кваліфікації
Освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією В'язальник трикотажних виробів та полотна 4-го розряду; стаж роботи за професією не менше 1 року.

2.3 Після закінчення навчання

Повна загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна) освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень - «кваліфікований робітник» за професією В'язальник трикотажних виробів та полотна 5-го розряду.

3. Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників

Професія: 8262 В'язальник трикотажних виробів та полотна

Кваліфікація: в'язальник трикотажних виробів та полотна 5-го розряду

Загальний фонд навчального часу – 570 годин

№ з/п	Напрямок підготовки	Кількість годин				
		Всього годин	ЗПК	ВТВП –5.1	ВТВП –5.2	ВТВП –5.3
1	Загальнопрофесійна підготовка					
2	Професійно-теоретична підготовка	54		34	8	12
3	Професійно-практична підготовка	489		224	53	212
4	Кваліфікаційна пробна робота	7				
5	Консультації	20				
6	Державна кваліфікаційна атестація	7				
7	Загальний обсяг навчального часу (без п п 4 5)	550		258	61	224

Примітки

1. Кваліфікаційна пробна робота виконується за рахунок часу, відведеного на професійно-практичну підготовку

2. Години, відведені на консультації враховуються в загальному фонді навчального часу

3. При підвищенні кваліфікації загальнопрофесійний блок вивчається в обсязі годин та компетентностей, визначених відповідно до результатів вхідного контролю і додається до годин загального обсягу навчального часу та до годин загального фонду навчального часу (але не більше ніж, 144 години)

4. Типова програма з підготовки за професією В'язальник трикотажних виробів та полотна 5-го розряду (Зміст професійних компетентностей)

Позначення	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей
ВТВП – 5.1. В'язання різних видів регулярних трикотажних виробів, полотна, мережив на автоматах різних систем і класів		
ВТВП – 5.1.1	В'язання різних видів регулярних трикотажних виробів, полотна, мережив на катонних, основов'язаних, оборотних, круглопанчішних автоматах різних систем і класів	Знати: призначення та технічну характеристику катонних, основов'язаних, оборотних, круглопанчішних автоматів різних систем і класів їх будову, правила експлуатації та догляду за ними застосування голково-платинових виробів по позиціях, принцип роботи лічильних пристроїв, лінійну шильність пряжі артикули і розміри виробів Основні види переплетень полотна та виробів, способи їх отримання шильність в'язання, розрахунок петель для утворення малюнків і візерунків переплетення, заправочної карти на в'язання регулярних виробів, інструкцію з визначення сорту, правила переключення автоматичних механізмів і регулювання шильності пробирання і присучування основ рациональні прийоми виконання технологічних операцій, режим чищення і обмахування машин Можливі неполадки і способи їх усунення Правила зупинки всього обладнання на ремонт, приймання, перевірки, випробування обладнання після ремонту. Технологію в'язання регулярних виробів верхнього трикотажу, полотна і мережив, пухових хусток,

		<p>шарфів і палантинів з художньою облямівкою, які виконуються методом ручного декерування, панчішно-шкарпеткових виробів візерунчатих, з кольоровими поперечними смугами і виробів з автоматично закритим миском на в'язальних автоматах різних систем і класів</p> <p>Вимоги до якості виробів, прийоми ліквідування дефектів в'язання</p> <p>Способи економії матеріальних ресурсів, зниження собівартості вироблення продукції</p> <p>Конструювання різних видів плечових виробів верхнього трикотажу</p> <p>Уміти: експлуатувати, дотримуючись безпеки праці, в'язальні автомати різних систем і класів та доглядати за ними</p> <p>Усувати можливі неполадки</p> <p>Зупиняти все обладнання на ремонт</p> <p>Приймати, перевіряти, випробувати обладнання після ремонту</p> <p>В'язати регулярні вироби верхнього трикотажу, полотна і мереживо, пухові хустки, шарфи і палантини з художньою облямівкою методом ручного декерування, панчішно-шкарпеткові вироби візерунчаті, з кольоровими поперечними смугами і вироби з автоматично закритим миском на котонних основ'язаних, оборотних, круглопанчішних автоматах різних систем і класів</p> <p>Здійснювати перевірку якості продукції</p> <p>Дотримуватись економії матеріальних ресурсів та зниження собівартості вироблення продукції</p>
ВТВП – 5.2 В'язання ажурних хусток, шарфів і палантинів з прями ручного виготовлення вручну на спицях		
ВТВП-5.2.1	В'язання ажурних хусток, шарфів і палантинів з прями ручного виготовлення вручну на спицях	<p>Знати: технологію виготовлення прями вручну в'язання з неї на спицях ажурних хусток, шарфів і палантинів, стандартизацію та контроль якості в'язаних виробів</p> <p>Уміти: виготовляти прями вручну, в'язати з неї на спицях ажурні хустки, шарфи і палантини, здійснювати контроль якості виробів</p>
ВТВП – 5.3. В'язання трикотажних виробів і полотен на всіх видах обладнання і вручну, за індивідуальними замовленнями		
ВТВП-5.3.1	В'язання трикотажних виробів за індивідуальними замовленнями населення	<p>Знати: технологію здійснення ремонту трикотажних виробів, виготовлення трикотажних виробів будь-якими видами переплетень малюнків, забарвлень за ескізами, замальовками, описами, зразками, що додаються і за розмірами спільно з художником і технологом</p> <p>Уміти: виготовляти та здійснювати ремонт трикотажних виробів в цехах, ательє, майстернях будь-якими видами переплетень, малюнків, забарвлень за ескізами, замальовками, описами зразками, що додаються і за розмірами спільно з художником і технологом, дотримуючись правил безпеки праці дотримуватись економії матеріальних ресурсів та зниження собівартості вироблення продукції</p> <p>В'язати трикотажні вироби і полотна на всіх видах обладнання і вручну в Будинках моделей художніх майстернях, лабораторіях</p>

5. Перелік основних засобів навчання
Кваліфікація в'язальник трикотажних виробів та полотна 5-го розряду

№ з/п	Найменування	Кількість на групу з 15 осіб		Примітка
		Для індивідуального користування	Для групового користування	
Обладнання				
1	Автомати в'язальні різних класів та систем		15	
2	Мотальна машина		1	
3	Чесальна машина		1	
4	Праски парові		2	
Інструмент				
1	Сантиметрова стрічка	15 шт		
2	Ножиш	15 шт		
3	Викрутка		4 шт	
4	Обцецьки		2 шт	
5	Пинцет		2 шт	
6	Шаблон для перевірки щільності в'язання	15 шт		
7	Масльонка		1 шт	
Прилади і пристрої				
1	Гребінка заправочна		15 шт	
2	Гачок для натягування лінійок		15 шт	
3	Лопатка для збавки голок		15 шт	
4	Мишок підвісний для відходів в'язання	15 шт		
5	Важки для відтягування полотна		30 шт	
6	Декер		15 шт	
7	Дільник голок		15 шт	

Зауваження та пропозиції щодо змісту СП(ПТ)О надсилати за адресою
03035 м Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36,
Інститут модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України
Відділ наукового та навчально-методичного забезпечення змісту професійної освіти
Телефон (044)248-91-16